

Ons nummer: O25.001999

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Voortgang omgevingsprogramma wonen, welzijn en zorg
Commissie	Boarger en Mienskip
Collegebesluit d.d.	4 november 2025
Portefeuillehouder	Michel Rietman
Team	Strategie & Programma's
Adviseur	Trees Flapper

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit

In te stemmen met de actieve informatie aan de raad over de stand van zaken van het omgevingsprogramma Wonen, welzijn en zorg

Toelichting/achtergrond

Bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma Wonen, welzijn en zorg is aangegeven de raad 2x per jaar via actieve informatie te informeren over de voortgang.

Inleiding

In maart 2024 heeft het college het omgevingsprogramma Wonen en zorg vastgesteld. Het doel van het omgevingsprogramma is er voor te zorgen dat iedereen met een ondersteunings- en of zorgvraag zolang en zo goed mogelijk zelfstandig kan blijven wonen in een geschikte woning met een passend en bereikbaar welzijns- en zorgaanbod. Voor zwaardere, niet-planbare zorg kan men in de negen grote kernen terecht: Sneek, Bolsward, IJlst, Workum, Wommels, Heeg, Witmarsum, Makkum en Koudum. In deze kernen is een verpleeghuis en zij hebben belangrijke voorzieningen. Ruim 80% van de 75plussers woont in één van deze kernen.

Door de toenemende vergrijzing neemt de zorgvraag toe, en deze zorgvraag zal ook complexer en zwaarder zijn. Desondanks zal het aantal verpleeghuisplaatsen niet worden uitgebreid (Rijksbeleid). Naast de toenemende zorgvraag bij ouderen geldt de opgave vanuit het omgevingsprogramma ook voor de volgende doelgroepen:

- Doelgroepen Beschermd Wonen (Wmo);
- Doelgroepen Maatschappelijke Opvang (Wmo);
- Doelgroepen Beschermd Wonen (Wlz);
- Doelgroep Jongeren Begeleid Wonen (Jeugdwet).

Dit vraagt om nieuwe woonconcepten met bijbehorende welzijns- en zorgvoorzieningen. Voor het realiseren en organiseren van een goed aanbod van geschikte woningen, welzijnsactiviteiten/ontmoetingsplaatsen en zorg is samenwerking noodzakelijk tussen zowel professionele organisaties onderling als tussen professionele organisaties en vrijwilligersorganisaties

Met de woningcorporaties, zorginstellingen het zorgkantoor en de belangenorganisaties is een gebiedsgerichte aanpak afgesproken. Een aanpak die moet leiden tot gebiedsgerichte uitvoeringsprogramma's Wonen, Welzijn & Zorg voor de negen genoemde grote kernen.

In maart 2024 bent u voor de eerste keer geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het Omgevingsprogramma Wonen & Zorg. De informatie bevatte o.a. het Plan van Aanpak "Gebiedsgerichte uitvoeringsprogramma's Wonen, Welzijn & Zorg".

Na het vaststellen van de notitie "Van Wat naar Hoe" is gewerkt aan de daadwerkelijke opzet en uitvoering van drie gebiedsgerichte processen in de dorpen Heeg en Wommels, en de wijk Sperkhem Tuindorp in Sneek. Over de opzet van deze gebiedsgerichte processen bent u geïnformeerd via de actieve informatie van januari 2025.

Stand van zaken

De gebiedsgerichte processen zijn in Heeg en Wommels in juli afgerond, die van Sperkhem Tuindorp is eind augustus afgerond.

De bijeenkomsten zijn goed bezocht vanuit wijkplatform/wijkvereniging/dorpsbelang, zorgaanbieders, gemeente, welzijn, woningcorporatie en soms ook een huisarts.

Op interactieve wijze is opgehaald waar het dorp c.q. wijk kansen en knelpunten ziet en waar prioriteit aan moet worden gegeven (focuspunten).

Gebiedsprocessen zijn nieuw, er is sprake van een lerende aanpak. Terugkijkend op de uitvoering van de gebiedsprocessen hebben we het volgende geleerd

- Enthousiasme over betrokkenheid bewoners en samenwerking.
- De bijeenkomsten werden door wisselende personen/organisaties bezocht waardoor draagvlak voor de concrete acties onduidelijk is.
- Continuïteit, capaciteit en eigenaarschap zijn belangrijke randvoorwaarden.
- Goede communicatie richting inwoners is belangrijk (ook over toekomstige zorg en voorzieningen).
- De projectvoorstellen/concrete acties die benoemd worden in de bijeenkomsten in de wijken en dorpen zijn veelal korte termijn projecten. Het is daarnaast nodig om ook een koers en strategie te maken voor langere termijn met strategische keuzes voor huisvesting, zorgvoorzieningen en ontmoetingsruimten.

Uitkomsten per kern van het gebiedsgerichte proces

	Projectvoorstel/concrete actie	Welke organisatie	Toelichting
Sperkhem Tuindorp	1. “Graach Dien” (onderlinge hulp opzetten, voor, door en met bewoners van de wijk)	Sociaal Collectief	In de wijk is een netwerk actief o.l.v. Sociaal Collectief en de wijkencoördinator. Het netwerk bestaat verder uit Accolade, Philadelphia en Patyna
	2. “ Aanpak drugsoverlast”	Gemeente	Wijkencoördinator is aanspreekpunt en zet door naar wijkagent en intern
	3. “ Kamers met kansen”, woonruimte voor jongeren waarbij ook ondersteuning en coaching aanwezig is	Gemeente	Deze genoemde actie komt terug in het onderzoek naar geschikte woonruimte als onderdeel van het omgevingsprogramma Wonen, welzijn en Zorg. Het onderzoek richt zich naast de locatie ook op aspecten vanuit het sociaal domein
	4. “ Ondersteuning gezinnen in de wijk”, intensieve en continue ondersteuning van de gezinnen	Philadelphia	Philadelphia verzorgt ambulante begeleiding in de wijk en onderzoekt de mogelijkheden om ook collectief aanbod te ontwikkelen
	5. Lunch in De Rozeknop (lunch wordt verzorgd door cliënten van Philadelphia)	Accolade	Deze actie is inmiddels opgepakt in samenwerking met Philadelphia en de bewonerscommissie. Verdere borging zal plaatsvinden in afstemming met bovengenoemd netwerk
Heeg	1. Samenleven doe je niet alleen (bijv. Hofjeswoningen)	Gemeente	Vanuit het programma Wonen zal dit concrete idee getoetst worden aan de reeds bestaande bouwplannen
	2. Terugdringen recreatief gebruik van woningen	Gemeente	Handhaving is belast met het oneigenlijk gebruik van het recreatief gebruik van woningen
	3. Bouwen voor de jeugd	Gemeente	Vanuit het programma Wonen zal dit concrete idee getoetst worden aan de reeds bestaande bouwplannen
	4. Versterken vrijwilligers (scholing, ondersteuning, voorlichting)	Dorpsbelang/ Sociaal Collectief	Sociaal Collectief kan ondersteuning bieden bij behoud en werving van vrijwilligers. Dit punt zal verder besproken worden met dorpsbelang
	5. Inspiratie doorstroming (Te veel ouderen die in grote woningen wonen)	Elkien	Maakt onderdeel uit van de inzet van de seniorenconsulent van Elkien. Eventueel koppelen aan activiteit vanuit project Gezond ouder worden
	6. Koffie bij Talmastate Eenzaamheid bij ouderen. Afhankelijk van mantelzorg	Patyna	Patyna heeft dit al gerealiseerd en zal meer bekendheid geven aan de mogelijkheden voor de ouderen om deel te nemen aan diverse activiteiten
Wommels	1.“Høpelos”, betaalbare nieuwbouw voor jong en oud	Gemeente	Vanuit het programma Wonen zal dit concrete idee getoetst worden aan de reeds bestaande bouwplannen

	2.Middenhuur (bouwblok), leaseconcept voor woningen	Gemeente	Vanuit het programma Wonen zal dit concrete idee getoetst worden aan de reeds bestaande bouwplannen
	3. “Jong Wommels”, versterken van de huidige groep jongeren	Sociaal Collectief	Het jeugdhonk is reeds gestart en draait goed
	4. “Wommels ontmoet”, realiseren multifunctionele ruimte in Nij Stapert voor diverse activiteiten (bewoners van Nij Stapert en buurtbewoners)	Woonzorg NL	Woonzorg NL heeft toegezegd de mogelijkheid te onderzoeken. Mocht dit het geval zijn, dan zal er gezocht moeten worden door wie en hoe activiteiten plaats gaan vinden
	5. “Maatjes”, (in praatsje mei een maatsje)	Gemeente/Sociaal Collectief	Een gemeentebrede sociale kaart is in ontwikkeling, en is eind december gereed. Wommels is een actief dorp; ingezet kan worden op een hogere deelname.
	6. “ de Doarpsshopper”, vervoermiddel voor 8 personen als aanvulling op Automaatje	Sociaal Collectief	Sociaal Collectief is bezig om gemeentebreed te starten met Automaatje; subsidiemogelijkheden zijn waarschijnlijk beschikbaar via de regiodeal. Daarna kan bekeken worden of er in Wommels nog behoefte is aan extra vervoermiddel

De voortgang van de concrete acties zal gecommuniceerd worden via dorpsbelang c.q. wijkvereniging.

Vervolg

Tijdens het bestuurlijk overleg wonen, welzijn & zorg van 4 september 2025 is geconstateerd dat er enthousiasme is in de kernen om met de beschreven projectvoorstellen/concrete acties aan de slag te gaan.

Voor de korte termijn:

- uitwerking en uitvoering van de concrete acties door de benoemde trekkers in Wommels, Heeg en Sperkhem Tuindorp. Naast professionele organisaties zullen ook vrijwilligersorganisaties betrokken worden;
- voor de voorbereiding van de volgende drie kernen (waarschijnlijk IJlst, Workum en Makkum) zullen de samenwerkingspartners schriftelijk worden benaderd.
De wijze waarop de gebiedsprocessen daar plaats zullen vinden zal afhangen van de uitwerking van de strategische koers en zal daarnaast aansluiten bij de processen die daar al hebben plaats gevonden c.q. plaats vinden.

Voor de middellange en lange termijn zet het bestuurlijk overleg in op:

- een strategische koers ontwikkelen gericht op de lange termijn opgaven en strategische keuzes voor huisvesting, (zorg)voorzieningen en ontmoetingsruimten
- Versterken van de samenwerking:
 - o Zorg dragen voor continuïteit in de bemensing;
 - o Samenwerking van de huidige functies binnen de organisaties tegen het licht houden, waar nodig verbeteren en versterken;
 - o verbinding met andere ontwikkelingen zoals wijkgericht werken, zorgzame gemeenschappen, FrIZA-regioplannen en transformatieplannen, lokale gezondheidstafel, huisvesting andere doelgroepen.

Bijlage(n)

1. notitie "Van Wat naar Hoe", Organisatie uitvoering Plan van Aanpak Gebiedsgerichte uitvoeringsprogramma's Wonen, Welzijn & Zorg.
2. Actieve informatie raad maart 2024
3. Actieve informatie raad januari 2025